

Nierówne udziały w majątku małżonków

data aktualizacji: 2019.04.29 autor: Joanna Chrostowska, radca prawny

Co do zasady, oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym a majątkiem zgromadzonym w czasie trwania ich małżeństwa dzielą się po równo. To zasada, od której, jak to często bywa, przepisy przewidują pewne wyjątki.

Otóż, z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Co istotne, przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym.

A zatem, zasada równości udziałów w majątku wspólnym może zostać z ważnych powodów zmodyfikowana przez wskazanie, że udział jednego z małżonków jest większy niż drugiego. Ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym jest dopuszczalne w razie łącznego wystąpienia dwóch przesłanek, a mianowicie - przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego w różnym stopniu oraz istnienie ważnych powodów, które uzasadniają ustalenie nierównych udziałów.

Przez przyczynienia się do powstania majątku wspólnego należy rozumieć całokształt starań każdego z małżonków o założoną przez nich rodzinę i zaspakajanie jej potrzeb, czyli nie tylko wysokość zarobków, czy innych dochodów osiąganych przez każdego z nich, lecz także i to, jaki użytek czynią oni z tych dochodów, czy gospodarują nimi należycie i nie trwonią ich.

Podkreślenia wymaga, że o stopniu przyczyniania się każdego z małżonków świadczą nie tylko osiągnięcia czysto ekonomiczne, lecz także nakład osobistej pracy przy wychowywaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym. Dla oceny stopnia przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego nie mają przesądzającego znaczenia wyliczenia czysto matematyczne.

Różny stopień przyczynienia się każdego z małżonków może uzasadniać ustalenie nierównych udziałów wtedy, gdy różnica jest istotna i wyraźna. Nie jest też obojętna proporcja, w jakiej rzeczywisty wkład małżonków w powstanie majątku pozostaje do wartości całego majątku.

Drugą konieczną przesłanką dopuszczalności ustalenia nierównych udziałów jest wykazanie, że za takim rozstrzygnięciem przemawiają ważne powody, oceniane przez wzgląd na zasady współżycia społecznego, bo otrzymanie przez jednego z małżonków korzyści z tej części majątku wspólnego, do której powstania on się nie przyczynił, pozostawałoby w sprzeczności z tymi zasadami.

Nie jest możliwe zdefiniowanie pojęcia ważnych powodów, a o tym w konkretnej sprawie decyduje całokształt okoliczności. Ważnym powodem będzie w szczególności naganne postępowanie małżonka, przeciwko któremu jest skierowane żądanie ustalenia nierównych udziałów, polegające na tym, że w sposób rażący lub uporczywy nie przyczyniał się on do powstania dorobku stosownie do swoich sił i możliwości zarobkowych.

Zgodnie z ogólną zasadą ciężaru dowodu przesłanki, o których mowa powyżej, musi udowodnić małżonek, który wystąpił z żądaniem ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym. Dowodem takim mogą być w szczególności umowy o pracę, zeznania podatkowe, zeznania świadków i inne, w zależności od okoliczności danej sprawy.

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/31828-nierowne-udzialy-w-majtku-malzonkow>